Subject: Pelastakaa Lasten näkemykset: lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjunta EU:ssa
Sent: 22.10.2024, 12.28.59
From: Emma Pösö<emma.poso@pelastakaalapset.fi>
To: Alametsä Alviina; Antikainen Sanna; Hänninen Juha; Heinäluoma Eveliina; Ingo Christoffer; Kaunistola Mari; Keto-Huovinen Pihla; Kontula Anna; Lehtinen Rami; Merinen Ville; Nikkanen Saku; Peltokangas Mauri; Peltonen Eemeli; Riipi Mika; Ronkainen Jari; Simula Jenna; Suhonen Timo; Talvitie Mari-Leena; Vigelius Joakim; Zyskowicz Ben; Helo Henri; Helopuro Sanna; Parviainen Päivi; Revonniemi Sofia; Rinne Minna-Liisa; Sauramäki Pirjo

---

Hyvä hallintovaliokunnan jäsen,

Valiokunnallanne on käsittelyssä *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä.* Lähetämme valiokunnan tiedoksi Pelastakaa Lapset ry:n näkemykset.

Pelastakaa Lasten Nettivihje on Suomen ainoa matalan kynnyksen vihjepalvelu, joka ottaa vastaan vihjeitä lapsiin kohdistuvasta seksuaaliväkivallasta sekä sitä todistavasta materiaalista. Olemme seuranneet pitkään ehdotusta uudeksi lainsäädännöksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Pidämme tervetulleena, että ehdotuksesta keskustellaan myös suomalaisten päättäjien kesken.

Lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistava materiaali (eng. child sexual abuse material, CSAM) tarkoittaa kuvia ja videoita, joissa lapsi joutuu seksuaalirikoksen kohteeksi. Vuonna 2023 64 % laittomasta lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavasta materiaalista sijaitsi Euroopassa, ja niistä kolmasosassa oli alle 10-vuotias lapsi. Vuoden 2023 aikana Pelastakaa Lasten Nettivihje-toiminto käsitteli palvelussaan yli 20 000 vihjettä liittyen lapsiin kohdistuvaan seksuaaliväkivaltaan. **Luvut kertovat, että lasten suojelu verkkoympäristöissä on epäonnistunutta ja riittämätöntä.**

Vuonna 2021 voimaanastunut väliaikainen asetus (2021/1232) mahdollistaa palveluntarjoajille vapaaehtoisen lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan tunnistamisen. Asetus kattaa kaikki seksuaaliväkivallan muodot, mukaan lukien tekstin kuin kuvamateriaalin. Jo lähes kolmen vuoden ajan, useat palveluntarjoajat (mm. Meta & Google) ovat hyödyntäneet omia teknologisia ratkaisujaan tunnistaakseen ja seuloakseen tällaista laitonta lapsiin liittyvää aineistoa palveluissaan.

Väliaikainen asetus edellyttää pitkäaikaisen asetuksen säätämisen ja sellaista on valmisteltu useiden vuosien ajan. Koska väliaikainen asetus perustuu vapaaehtoisuuteen, on palveluntarjoajia (mm. Telegram) jotka eivät tee mitään asetuksen mahdollistamia vapaaehtoisia toimia CSA-materiaaliin puuttumiseksi tai hävittämiseksi. Vapaaehtoisuuteen perustuvat toimet yksinään eivät ole riittäviä lasten suojeluun seksuaaliväkivallalta verkossa.

Huolenamme on, että pitkäaikaista asetusta ei ehditä laatimaan huhtikuuhun 2026 mennessä, jolloin väliaikainen asetus raukeaa. Tällöin lapsilla ei ole edes sitä vähäistä vapaaehtoisuuteen perustuvaa turvaa verkossa. **Ilman CSAM-asetusta vapaaehtoinenkin aineiston tunnistaminen ja poistaminen on mahdotonta, koska tämän aineiston käsittely on lainvastaista ilman lakiin perustuvaa oikeutta.** Tällainen lopputulos ei voi olla kenenkään ongelman laajuuden ja vakavuuden tunnistavan toimijan tavoite. Vaara tähän tilanteeseen joutumisesta on kuitenkin aito, mikäli ehdotukset toisensa jälkeen hylätään eikä ratkaisua löydetä.

Pelastakaa Lapset ei voi hyväksyä sellaista lainsäädännöllistä ratkaisua, jossa lopputulos on lasten kannalta heikompi kuin nykyinen tilanne väliaikaisen asetuksen aikana.

Lainsäädännön tulee taata lasten suojelu **kaikilta seksuaaliväkivallan muodoilta** (houkuttelu seksuaalisiin tarkoituksiin, tiedossa oleva lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistava materiaali ja uusi lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistava materiaali), heti kun tunnistamisteknologiat ovat riittävän luotettavia ja tarkkoja, ja **kaikissa verkkoympäristöissä**.

Pidämme tervetulleena tapaa, jolla nykyinen ehdotus sisällyttää päästä päähän salatut palvelut osaksi asetusta yksityisyyden säilyttävällä tavalla. Mielestämme on tärkeää mahdollistaa tunnistamisteknologioiden kehittäminen ja innovaatio tässä kontekstissa, jotta lasten suojelu toteutuu. Lakiehdotuksen muotoilu on mennyt askel askeleelta paremmaksi siinä, että ehdotuksessa käsitellään suojattuja viestintäpalveluja yksityisyyden suojaa paremmin kunnioittavalla tavalla.

Pidämme välttämättömänä sitä, että vapaaehtoinen tunnistaminen on osa myös pysyvää ratkaisua. Kehotamme kuitenkin vahvasti sisällyttämään kaikki seksuaaliväkivallan muodot vapaaehtoiseen tunnistamiseen, soveltuvasti säänneltynä, ja pysyvänä ratkaisuna, jolla vastataan viiveeseen ennen kuin tunnistamismääräystä on ehditty antaa. Tämä auttaisi varmistamaan, että yritysten on mahdollista ryhtyä toimiin nopeasti, kun ne tulevat tietoiseksi tarpeesta lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan tunnistamiselle palveluissaan. Tuemme vapaaehtoisen tunnistamisen sisällyttämistä mahdollisuutena kaikille yrityksille.

Lainsäädännöllinen epävarmuus on riski lasten turvallisuudelle ja se luo myös epäselvät olosuhteet yksityiselle sektorille, jonka teknologiset innovaatiot ovat ratkaisevia turvallisemman ja paremman verkon luomiseksi lapsille. **Vahva asetus, jossa on velvollisuudet ennaltaehkäistä ja torjua lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa, tarvitaan kiireellisesti.**

Pelastakaa Lasten asiantuntijat ovat hallintovaliokunnan käytettävissä, mikäli tästä on kysyttävää tai voimme muutoin tukea työtänne aiheen parissa.

Ystävällisin terveisin,

Emma Pösö | **Asiantuntija – Advisor** Lasten suojelu ja Nettivihje, Child protection and Finnish Hotline| **Pelastakaa Lapset – Save the Children Finland**
+358 (0)504270540 | Koskelantie 38, 00600 Helsinki, Finland (map) | www.pelastakaalapset.fi
Twitter: @Nettivihje

